

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **K. T.**, narozený dne X
státní příslušnost Ruská federace
zastoupený advokátkou JUDr. Irenou Strakovou
sídlem Karlovo náměstí 287/18, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**
sídlem Kaplanova 2055/4, 148 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 6. 2023, č. j. KRPA- 191184-35/ČJ-2023-
000022-ZSV

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „žalovaný“), jímž byla podle ust. § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

(dále jen „zákon o pobytu cizinců“), prodloužena doba zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění stanovená rozhodnutím žalovaného ze dne 1. 6. 2023, č. j. KRPA-191184-35/ČJ-2023-000022-ZSV, o 30 dnů.

II. Žalobní body

2. Žalobce namítal, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné a že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav. Žalobce zejména nesouhlasil s tvrzením žalovaného o bezproblémové realizaci správního vyhoštění, rozhodnutí dosud není v právní moci. Žalovaný předjímá, že překážka realizace správního vyhoštění odpadne v řádech dnů, kdy nastane právní moc rozhodnutí.
3. Žalobce napadal závazné stanovisko k možnosti vycestování cizince, které bylo vydáno dne 14. 6. 2023, kterým bylo potvrzeno, že vycestování žalobce do Ruska je možné. Závazné stanovisko nepostihuje svým obsahem obavy žalobce, které uváděl a není jakousi pojistkou ochrany práv cizince před porušením zásady non-refoulement. Žalobce ještě před vyžádáním tohoto závazného stanoviska, dne 7. 6. 2023, opakovaně projevil úmysl požádat o udělení mezinárodní ochrany. V této souvislosti uvádí, že ČR musí respektovat zásadu non-refoulement jak v jejím „evropském“ pojetí, vycházejícím z judikatury Evropského soudu pro lidská práva, podle níž je nemožné navrácení cizince do země, kde by mu hrozilo zacházení rozporné s čl. 2, 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, stejně jako v pojetí čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, podle něhož žádný smluvní stát nevyhostí jakýmkoli způsobem nebo nevrátí uprchlíka na hranice zemí, ve kterých by jeho život či osobní svoboda byly ohroženy na základě jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité společenské vrstvě či politického přesvědčení.
4. Žalobce je přesvědčen, že vydané závazné stanovisko nereflektuje do všech detailů jeho životní situaci. Možnost vycestování opírá pouze o ust. § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců a opakovaný neoprávněný pobyt na území, kterým došlo k maření původního rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalovaný dostatečně neposoudil situaci žalobce, který v roce 2021 vycestoval a více než polovinu doby uloženého správního vyhoštění pobýval ve svém domovském státě, aby po začátku válečného konfliktu neoprávněně vstoupil na území schengenského prostoru a ihned se dostavil na pracoviště žalovaného.
5. Česká právní úprava v § 120a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců vztahuje do posouzení bezpečné země institut společného evropského azylového systému, který přebírá. Žalovaný vykládá zásadu nenavrácení restriktivně pouze ve vztahu k hrozbě porušení čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, kdy tento výklad jde v neprospěch cizinců, o jejichž navrácení policie rozhoduje. Ust. čl. 4 odst. 2 a 3 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí ovšem členským státům umožňuje přijetí vnitrostátních pravidel, jen pokud jdou ve prospěch cizince, na něž tato směrnice dopadá. Je otázkou, zda postup žalovaného podle ust. § 120a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců ve skutečnosti unijní právo nezapovídá. Pro naplnění pojmu skutečného nebezpečí totiž ve smyslu ust. § 179 zákona o pobytu cizinců hraje roli jen zákaz špatného zacházení podle čl. 3 Úmluvy, který odpovídá čl. 4 Listiny základních práv

Evropské unie. Zásada nenavrácení, kterou podle Soudního dvora nelze vykládat restriktivně, ovšem má v mezinárodním právu širší význam. Čl. 19 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie, který zakotvuje zásadu nenavrácení, pamatuje kromě zákazu špatného zacházení i na právo na život. Tento článek chrání právo na život obecně. Evropský soud pro lidská práva na poli pozitivních závazků plynoucích z práva na život pracuje se zásadou nenavrácení širěji vůči možným porušením práva na život jako celku.

6. V kontextu výše uvedeného je žalobce přesvědčen, že se žalovaný odmítl zabývat důvody jeho soukromého života ve smyslu práva na život, tak jak jej vykládá Evropský soud pro lidská práva. Žalobce ve všech správních řízeních konstantně uváděl, že na území ČR žije jeho nezletilý syn se svou matkou, bývalou partnerkou žalobce. S ohledem na předešlý neoprávněný pobyt žalobce na území ČR, nebyl do rodného listu dítěte zapsán. V řízení o správním vyhoštění, zahájeném dne 25. 2. 2021, uváděl, že syn se narodil dne X, v době, kdy žalobce pobýval na území ČR neoprávněně. Během pobytu v Ruské federaci došlo ke zcela zásadní změně politické situace v souvislosti s napadením Ukrajiny. Žalobce vstoupil na území schengenského prostoru v srpnu 2023 a dne 23. 8. 2022 se dobrovolně dostavil na pracoviště Krajského ředitelství policie hl. města Prahy a vypovídal shodně se skutečnostmi, které uvedl v předchozím správním řízení. V této souvislosti uvedl, že považuje za nedůvodné se domnívat, že tímto jednáním měl v úmyslu mařit rozhodnutí správního orgánu. Současně uvedl přesnou adresu svého pobytu na území a také se vyjádřil k otázce správního orgánu ke svému finančnímu zabezpečení a složení případné finanční záruky. Uvedl konkrétní osobu, která by složila tuto finanční záruku, jednoznačně uvedl, že je schopen zdržovat se na určeném místě a dostavit se v určené době na pracoviště správního orgánu.
7. Žalobce uvedl, že byla podána žaloba na určení otcovství k soudu. Zdůraznil, že jeho syn a matka, bývalá partnerka žalobce, jsou ukrajinské státní příslušnosti. Tento aspekt považuje žalobce za stěžejní s ohledem na současnou politickou situaci a vztahy s Ruskem. Žalobce podal žalobu na určení otcovství a současně byl proveden důkaz DNA, ve věci dosud nebylo pravomocně rozhodnuto. Žalobce považuje svoji přítomnost na území ČR za nezastupitelnou. S ohledem na povolení k trvalému pobytu syna a jeho matky na území ČR považuje řešení této otázky na území ČR ze jediné možné, a to z důvodu zajištění spravedlivého procesu v souladu s čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Nadto je žalobce přesvědčen, že v okamžiku, kdy by byl v žalobě na určení otcovství úspěšný, vzniknou další otázky ohledně státního občanství nezletilého a možnosti žalobce se podílet na výchově syna, jak z finanční stránky, tak ze stránky sociální. Jednání matky vychází z jednoznačné snahy upřít žalobci a nezletilému jejich práva. Žalobce je přesvědčen, že na restriktivní a intenzivní snahu o okamžitou realizaci správního vyhoštění lze pohlížet jako na rozpor s přístupem Evropského soudu pro lidská práva na poli pozitivních závazků plynoucích z práva na život.
8. Žalobce v této souvislosti odkázal na usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 28. 2. 2022, č. j. 41 A 35/2021-27, kterým bylo řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 12. 2021, č. j. MV-193876-3/OAM-2021, přerušeno a Soudnímu dvoru EU byla položena předběžná otázka. Dosud nebylo ve věci rozhodnuto.
9. Účel opakovaného zajištění žalobce a následného prodloužení není přezkoumatelným způsobem odůvodněn v souvislosti s výše namítaným. V opravných prostředcích byly namítány skutečnosti, pro které je možné se domnívat, že správní vyhoštění do Ruské

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

federace nebude možné realizovat, neboť by tím došlo k porušení zásady non-refoulement. Žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2023, č. j. 5 Azs 96/2021-39, podle kterého zajištění cizince není účelem samo o sobě, ale jde o prostředek k dosažení cíle, kterým je v tomto případě správní vyhoštění. Při rozhodování o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění proto musí žalovaná náležitě zvážit, zda vůbec ke správnímu vyhoštění bude moci dojít, tj. zda je toto vyhoštění alespoň potencionálně možné. Podmínkami, které musí být splněny, aby správní orgán mohl rozhodnout o zajištění cizince, se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS, podle něhož správní orgán má povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona o pobytu cizinců možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v podobě rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potencionálně možné.

10. Žalobce též odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 Azs 193/2019-48, podle kterého plyne povinnost soudu zohlednit i podstatné změny, k nimž došlo po vydání přezkoumávaného správního rozhodnutí, pokud tyto změny mohly vést k tomu, že pokračování omezení osobní svobody, které bylo původně nařízeno v souladu se zákonem, se stalo nezákonným.
11. Žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2006, č. j. 2 Azs 75/2005-75, a ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 Azs 193/2019-48, podle kterých soud nesmí proto použít vnitrostátní procesní normu (obsahující zákaz rozšiřovat žalobu o další žalobní body po lhůtě pro její podání), pokud by její aplikace nutně a nevyhnutelně vedla k porušení zásady non-refoulement. Soud má povinnost zohlednit i podstatné změny, k nimž došlo po vydání přezkoumávaného rozhodnutí, pokud tyto změny mohly vést k tomu, že pokračování omezení osobní svobody, které bylo původně nařízeno v souladu se zákonem, se stalo nezákonným. Žalobce též zdůraznil nutnost rychlého přezkumu rozhodnutí o zajištění.
12. Žalobce je přesvědčen, že žalovaný nevzal v úvahu také skutečnost, že zajištění za účelem správního vyhoštění jde proti účelu probíhajícího trestního řízení, kdy žalobce má jednoznačná práva vyplývající z Listiny základních práv a svobod, právo na spravedlivý proces a právo na obhajobu. Naopak realizace správního vyhoštění by jej postavila do nepříznivé situace v trestním řízení, kdy by nemohl realizovat svoje nezadatelné právo na svoji obhajobu a to i přesto, že je v řízení zastoupen advokátem. Tento však není schopen v celém rozsahu hájit práva žalobce bez jeho přítomnosti na území s ohledem na předmět trestního řízení spojený s hroící vysokou trestní sazbou.

III. Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Podaná žádost o vydání nového rozhodnutí o správním vyhoštění, a stejně tak žádost o vízum za účelem strpění pobytu, neopravňovala žalobce k pobytu na území ČR. Žalobce byl povinen v době platnosti výjezdního příkazu vycestovat z území členských států EU a na rozhodnutí ve věci výše

uvedených žádostí vyčkat mimo území členských států. Žalobce věděl, že mu bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění a zároveň i skutečnost, že je zařazen v ENO, kdy se na území členských států EU nemůže vrátit do dne 29. 8. 2023. Žalovaný tedy dle svého názoru při zajištění žalobce a následném prodloužení postupoval plně v souladu se zákonem, neboť tento nereflektoval rozhodnutí správního orgánu.

14. K námitce, že závazné stanovisko k možnému vycestování nereflektuje do všech detailů jeho životní situaci, žalovaný uvedl, že žalobce po celou dobu vedeného správního řízení neuvedl žádnou skutečnost ve smyslu ustanovení § 179 zákona o pobytu cizinců, která by mu znemožňovala jeho návrat do země původu.
15. Žalobce je státním příslušníkem Ruské federace a není rodinným příslušníkem občana EU. Případné neshody se svoji bývalou družkou a to včetně soudního sporu o určení otcovství, může žalobce vést z domovské země. Probíhající soudní spor s bývalou družkou o určení otcovství ho v žádném případě neopravňuje k nelegálnímu vstupu a pobytu na území ČR.
16. K žalobcem deklarované nutnosti setrvání na území z důvodu vedeného trestního řízení žalovaný odkázal na ustanovení § 122 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, neboť v případě nutnosti jeho osobní účasti při soudním jednání bude žalobce předvolán státním orgánem, kdy na základě tohoto požadavku, bude žalobci uděleno jednorázové pobytové vízum.

IV. Obsah správního spisu

17. Žalobce do ČR přicestoval v roce 2007 za prací. Žalobce první žádost o mezinárodní ochranu podal dne 16. 7. 2007, jeho žádosti nebylo vyhověno. Další žádost o mezinárodní ochranu podal dne 18. 3. 2010, řízení o žádosti bylo zastaveno. Následně zde žalobce pobýval nelegálně od 6. 3. 2011 do 25. 2. 2021, kdy se dobrovolně odstavil na policii k řešení pobytového oprávnění. Dne 5. 6. 2021 rozhodnutím, č. j. KRPA-50929-20/ČJ-2021-000022-SV, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 3, 4 zákona o pobytu cizinců, se zákazem vstupu na území členských států Evropské unie na dobu 2 roky. Odvolání proti tomuto rozhodnutí bylo zamítnuto rozhodnutím Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 29. 7. 2021, č. j. CPR-18404-2/ČJ-2021-930310-V241. Žalobce je veden v evidenci nežádoucích osob ode dne 29. 7. 2021 do 29. 8. 2023.
18. Žalobce se dne 23. 8. 2022 dostavil na Krajské ředitelství policie hl. města Prahy, Odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, za účelem řešení svého neoprávněného pobytu na území. K prokázání totožnosti předložil cestovní pas Ruské federace. Kontrolou informačních systémů policie bylo zjištěno, že tato osoba je vedena v SIS. Žalobce při výslechu uvedl, že dne 31. 3. 2021 vycestoval do Ruska, na území ČR se vrátil přibližně 10. 8. 2022.
19. Dne 23. 8. 2022 bylo rozhodnutím č. j. KRPA-275445-11/ČJ-2022-000022-ZZC, rozhodnuto o zajištění žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, a to na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody. Dne 20. 9. 2022 bylo rozhodnuto o prodloužení zajištění žalobce podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců o 34 dnů. Rozhodnutí bylo napadeno žalobou podanou k Městskému soudu v Praze, který dne 11. 10. 2022 vydal rozsudek č. j. 19 A 41/2022-57, kterým bylo rozhodnutí o prodloužení

zajištění cizince za účelem správního vyhoštění zrušeno a účastník řízení byl propuštěn a byl mu vydán výjezdní příkaz s platností do 11. 11. 2022.

20. V době platnosti výjezdního příkazu podal cizinec dne 7. 11. 2022 žádost o vízum za účelem strpění pobytu, vedeno pod č. j. OAM-08891/ST-2022. Současně cizinec podal dne 7. 11. 2022 žádost o vydání nového rozhodnutí ve věci zrušení platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění podle ustanovení dle § 122 odst. 5 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Dne 22. 2. 2023 bylo Ředitelstvím služby cizinecké policie vydáno usnesení č. j. CPR-36669-13/ČJ-2022-930310-V239, kterým bylo řízení o zrušení platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění zastaveno. Proti tomuto usnesení bylo podáno odvolání, kdy Ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 13. 4. 2023, č. j. MV-57203-3/OAM-2023, odvolání zamítlo a potvrdilo rozhodnutí ze dne 22. 2. 2023.
21. Dne 31. 5. 2023 byla provedena pobytová kontrola, při které bylo zjištěno, že žalobce se nachází v evidenci nežádoucích osob.
22. Dne 1. 6. 2023 žalovaný zahájil s žalobcem správní řízení ve věci správního vyhoštění. Do protokolu o výsledku uvedl žalobce, že do ČR přicestoval ze Srbska, odkud odjel dne 8. 8. 2022. V Srbsku pobýval od 18. 3. 2022, přicestoval letecky z Moskvy přes Dubaj. Na hranicích schengenského prostoru nebyl kontrolován. Dále uvedl, že je na území ČR od 8. 8. 2022, pobývá na adrese X, Praha. Jedná se o byt jeho nové přítelkyně O. B., se kterou je ve vztahu asi tři roky. Ke svému správnímu vyhoštění ze dne 5. 6. 2021 uvedl, že o něm ví, rozhodnutí obdržel prostřednictvím zástupce. Je mu znám neoprávněný pobyt na území ČR, ale nevystoupal, protože čeká na rozhodnutí soudu ve věci určení otcovství. Je mu rovněž známo, že je v evidenci nežádoucích osob. Nemá žádnou práci a žije z úspor získaných prodejem bytu po otci v Rusku. K dotazu žalovaného ohledně možnosti užití mírnějších opatření za účelem vycestování žalobce sdělil, že by mohl složit finanční záruku ve výši 100 000 Kč. Označil za lež tvrzení bývalé přítelkyně, že svého syna navštěvuje dvakrát do roka a není uveden v jeho rodném listě. Syna viděl naposledy 24. 12. 2022. Ten momentálně bydlí v Německu, a proto za ním nemůže. Jinak se synem v kontaktu není, neboť matka nepovoluje přístup. Proto také žaluje o určení otcovství, aby mohl mít právo syna védat. Momentálně se nepodílí na péči o syna ani finančně, protože to matka nechce a odjela do Německa. Na území ČR se nyní nenachází žádná osoba, vůči níž by měl žalobce vyživovací povinnost, syn a jeho matka jsou ukrajinské národnosti, mají trvalý pobyt v ČR. Trestnou činnost nepáchal a pokud jde o současné trestní stíhání, je nevinný a více se k tomu vyjadřovat nechce. V zemi původu by měl možnost se vrátit k matce, která zde má svůj dům. Je zdravý. Na dotaz správního orgánu výslovně uvedl, že nemá žádnou překážku ve vycestování. Dále uvedl, že mu hrozí v Ruské federaci nebezpečí, protože by musel nastoupit do armády. Ani teď se nemůže dostat do Ruska, protože vycestoval po vypuknutí válečného konfliktu. V minulosti opakovaně neúspěšně žádal o azyl.
23. Žalobce byl rozhodnutím žalovaného ze dne 1. 6. 2023, č. j. KRPA- 191184-15/ČJ-2023-000022-ZSV, podle ust. § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců zajištěn za účelem správního vyhoštění na dobu 30 dnů ode dne omezení osobní svobody.
24. Dne 21. 6. 2023 bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění z území členských států Evropské unie, č. j. KRPA-191184-32/ČJ-2023-000023-ZSV, kdy doba, po kterou nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena v délce tří let. Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal odvolání.

25. Napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 6. 2023 pak byla doba zajištění žalobce prodloužena o 30 dnů. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že do vydání rozhodnutí o prodloužení zajištění rozhodnutí o správním vyhoštění nenabylo právní moci. V období, kdy není rozhodnutí o správním vyhoštění pravomocné a vykonatelné, není realizace správního vyhoštění možná, neboť výkon vyhoštění je spojen s vykonatelností existujícího pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění. Jakmile vydané rozhodnutí o správním vyhoštění (což bude v řádech dnů) bude pravomocně vykonatelné, bude překážka realizace vyhoštění prolomena. Na Ředitelství služby cizinecké policie bude odeslána žádost o zajištění náležitostí k realizaci správního vyhoštění cizince. Po vyřízení nezbytných prostředků k přepravě žalobce do Ruska, bude vyhoštění z území realizováno.
26. Správní orgán v této věci hodnotil nashromážděné materiály, které si z moci úřední opatřil a zároveň vycházel ze skutečností uvedených v rozhodnutí o správním vyhoštění. Cizinec neuvedl žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly, že výkon vyhoštění nebude moci být ve stanovené době zajištění realizován. Cizinec uvedl, že na území ČR se nenachází žádná osoba, vůči které by měl vyživovací povinnost. V ČR nemá žádné svoje příbuzné. Společnou domácnost s nikým nesdílí. K ČR nemá žádné vazby, nevlastní zde žádný majetek. Není mu známa žádná překážka ve vycestování. Jiné skutečnosti, které by nasvědčovaly, že výkon vyhoštění nebude moci být realizován, doposud nebyly zjištěny. Celá rodina žalobce žije na území Ruska v domě, který vlastní matka žalobce. Z výše uvedeného nevyplývá, že by existovala překážka trvalejší povahy, která by zabráňovala vyhoštění. Minimálně repatriační lety do Ruska létají, a je tedy potencionálně možné, že vyhoštění bude moci být realizováno.
27. Dále správní orgán uvedl, že samotná žádost o vydání nového rozhodnutí o správním vyhoštění, stejně jako žádost o vízum za účelem strpění pobytu, neopravňovala cizince k pobytu na území ČR. Cizinec byl povinen v době platnosti výjezdního příkazu, tedy do dne 11. 11. 2022, vycestovat z území členských států a na rozhodnutí ve věci výše uvedených žádostí setrvat mimo území ČR. Cizinec se však vrátil do ČR v době, kdy měl vykonatelné rozhodnutí o správním vyhoštění a nacházel se v evidenci nežádoucích osob. Pokud chtěl žádat o zrušení rozhodnutí, tak mimo území ČR a ne v době platnosti výjezdního příkazu. Cizinec vyčerpal veškeré možnosti jak legalizovat svůj pobyt na území (opakované žádosti o azyl, podaná žádost o vízum za účelem strpění pobytu). Na neoprávněný pobyt cizince se přišlo až vlastní činností Policie ČR a je důvodné se domnívat, že pokud by cizinec nebyl zajištěn, jistě by svůj pobyt nadále prodlužoval a nevycestoval by.
28. Správní orgán je povinen předcházet trestné činnosti a činnosti, která není v souladu se zákonem. Z jednání účastníka řízení je zřejmé, že existuje nebezpečí, že nadále nebude respektovat uložené vyhoštění a nadále bude činit vše proto, aby území ČR neopustil. Správní orgán shledal v jednání žalobce rozpor se zájmen společnosti na dodržení podmínek pro vstup a pobyt cizinců na území ČR, kdy neoprávněný pobyt a nerespektování povinností je negativním jevem ohrožujícím zájem státu na tom, aby platné právní předpisy byly dodržovány a aby se na území zdržovali pouze ti cizinci, kteří tyto normy dodržují. Na základě shora uvedených skutečností přistoupil správní orgán k prodloužení zajištění, a to z toho důvodu, že v případě žalobce by bylo uložení zvláštních opatření za účelem vycestování neúčelné.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

29. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
30. Podle ust. § 124 odst. 1 písm. b), 3 zákona o pobytu cizinců *policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je policie povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.*
31. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců *zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“) je a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, nebo d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.*
32. Žalobce nesouhlasil s tvrzením žalovaného o bezproblémové realizaci správního vyhoštění, když rozhodnutí o správním vyhoštění není dosud v právní moci. K tomuto soud konstatuje, že k zajištění cizince postačuje ve smyslu § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců doručení oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění (pokud jsou splněny další podmínky). Žalobce v této souvislosti také namítal, že vyhoštění do Ruské federace nebude možné realizovat pro rozpor se zásadou non-refoulement, když žalobce ještě před vyžádáním závazného stanoviska k vycestování, dne 7. 6. 2023, opakovaně projevil úmysl požádat o udělení mezinárodní ochrany. Soud uvádí, že žalobce v žalobě nijak nekonkretizoval, které závěry závazného stanoviska považuje za nesprávné. Žalobce pouze obecně uvádí, že stanovisko „nepostihuje svým obsahem obavy žalobce“ a „nereflektuje do všech detailů jeho životní situaci“. Závazné stanovisko hodnotilo obavy žalobce z nástupu do armády, jiné obavy žalobce neprojevil, k vypořádání tohoto aspektu žalobce nic konkrétního nenamítal. Pokud žalobce namítal, že v závazném

stanovisku nebylo dostatečně zohledněno, že žalobce v roce 2021 vycestoval a polovinu doby uloženého správního vyhoštění pobýval v domovském státě, následně se nelegálně vrátil do ČR a dostavil se na pracoviště žalovaného, soudu není zřejmé, jak tyto skutečnosti mají souviset s hrozícím skutečným nebezpečím ve vlasti. Žalobce při jednání soudu předložil usnesení sněmovny ze dne 15. 11. 2022, podle kterého byl současný ruský režim označen za teroristický. Soud tuto skutečnost nezpochybňuje, zároveň z této informace nelze bez dalšího dovodit, že správní vyhoštění žalobce není možné. Při jednání bylo dále namítáno, že správní orgán vycházel při zpracování závazného stanoviska z vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, tato námitka je zcela nedůvodná, Ruská federace nikdy nebyla a není považována za bezpečnou zemi původu, závazné stanovisko z konceptu bezpečné země původu nevychází. Proto není příhodný ani odkaz na usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 28. 2. 2022, č. j. 41 A 35/2021-27, kde je taktéž řešena otázka bezpečné země původu.

33. Pokud žalobce zdůrazňoval, že chtěl požádat o mezinárodní ochranu, soudu je z úřední činnosti známo, že o mezinárodní ochranu již žádal pětkrát, s žádnou žádostí dosud nebyl úspěšný, Městský soud v Praze žalobu proti rozhodnutí o čtvrté žádosti o mezinárodní ochranu zamítl rozsudkem ze dne 22. 5. 2023, č. j. 19 Az 24/2022-29, nyní Městský soud v Praze projednává žalobu ze dne 24. 6. 2023 proti rozhodnutí o páté žádosti žalobce o mezinárodní ochranu pod sp. zn. 13 Az 14/2023. Lze tedy uzavřít, že azylový příběh žalobce prošel několikrát soudním přezkumem, žalobce s žádnou ze svých žádostí o udělení mezinárodní ochrany úspěšný nebyl. Ze správního spisu dále plyne, že žalobce porušení zásady non refoulement (byť opět obecně) namítal i v odvolání ze dne 2. 7. 2023, proti rozhodnutí o správním vyhoštění, tato otázka tedy bude dále podrobena přezkumu správními orgány (a případně též soudy). Soud v tuto chvíli konstatuje, že ze správního spisu není zřejmé, že by realizace správního vyhoštění nebyla potenciálně možná.
34. Pokud žalobce poukazoval na nemožnost správního vyhoštění z důvodu svého soukromého života, tyto vztahy jsou také předmětem řízení o správním vyhoštění, žalobce vznesl v tomto směru námitky v odvolání, touto otázkou se tedy budou správní orgány, případně soudy, dále zabývat. V tuto chvíli soud konstatuje, že žalobce tvrdil, že je otcem syna, V. P., narozeného v roce 2015, s povoleným pobytem v ČR, ukrajinské státní příslušnosti. Žalobce v roce 2022 podal žalobu o určení otcovství, dosud však není rozhodnuto, syna neviděl od 24. 12. 2022, syn s matkou bydlí v Německu, žalobce finančně na syna nepřispívá. Soud má za to, že ani tyto okolnosti nenaznačují, že by nebylo správní vyhoštění žalobce ani potenciálně možné, dosud otcovství žalobce není postaveno na jisto, lze dodat, že žalobce měl dostatečný časový prostor k tomuto kroku, když syn se narodil již v roce 2015. V současné době žalobce se synem dlouhodobě rodinný život nevede. Soud nespatřuje ani v existenci probíhajícího soudního řízení o určení otcovství překážku správního vyhoštění, biologický materiál k určení otcovství byl zřejmě již odebrán (podle usnesení Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 17. 2. 2023, č. j. 9 Nc 524/2022-37, měl být znalecký posudek k určení otcovství žalobce zhotoven do 30 dnů, také v žalobě je tvrzeno, že důkaz DNA již byl proveden), žalobce je v řízení o určení otcovství zastoupen advokátem.
35. Pokud žalobce v žalobě tvrdil, že syn s matkou pobývají v ČR, toto je v rozporu s výpovědí žalobce ze dne 1. 6. 2023, kdy žalobce uvedl, že matka syna má přítele

v Německu, žijí tam matka i syn, proto se se synem již od 24. 12. 2022 neviděl. Pokud je v žalobě namítán hypotetický další vývoj situace po případném určení otcovství, k tomuto soud konstatuje, že tyto nejisté budoucí skutečnosti nejsou v současné době překážkou správního vyhoštění ani důvodem pro nezákonnost současného rozhodnutí o prodloužení zajištění žalobce. Ostatně zákon o pobytu cizinců obsahuje nástroje i k řešení situace, kdy se změní podstatné okolnosti po vydání rozhodnutí o správním vyhoštění (§ 120a odst. 2, § 122 odst. 1).

36. Pokud žalobce při jednání namítal, že žalovaný nezohlednil, že žalobce vycestoval, žalovaný tuto skutečnost nezpochybňoval, nicméně uzavřel, že žalobce nebyl oprávněn se do ČR vrátit, pokud byl veden v evidenci nežádoucích osob.
37. Žalobce při jednání také namítal, že žalovaný neuvedl ve svém vyjádření k žalobě přesné informace (uvedl, že o žádosti žalobce o udělení víza za účelem strpění nebylo dosud pravomocně rozhodnuto). Žalobce namítal, že jeho žádost již byla pravomocně zamítnuta. K tomu soud konstatuje, že tím spíše je správní vyhoštění pravděpodobné, neboť žalobce se svými pokusy o legalizaci svého pobytu dosud úspěšný není.
38. Při jednání soudu bylo dále upřesněno, že žalobce zpochybňuje i posouzení alternativ k zajištění, bylo namítáno, že tuto otázku žalovaný vůbec neřešil.
39. Zajištění představuje prostředek ultima ratio, který bezprostředně zasahuje do osobní svobody dotyčného. Z tohoto důvodu je k zajištění přistupováno pouze tehdy, není-li možné dotyčnému uložit některé ze zvláštních opatření uvedených v zákoně o pobytu cizinců. Zmíněná opatření představují alternativní řešení s cílem minimalizace omezování osobní svobody v případě zajištění cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011-51). Užití těchto mírnějších opatření předpokládá, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při jejich realizaci, a že neexistuje důvodná obava, že se bude vyhýbat případnému výkonu vyhoštění. Možnost aplikace zvláštního opatření nutně také závisí na důvodu zajištění. Základním pravidlem je, že uložení zvláštního opatření nesmí ohrozit výkon vycestování; toto ohrožení bude typově různé v typově odlišných případech důvodů zajištění (srov. rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 20/2016-38 ze dne 28. 2. 2017).
40. Soud se proto zabýval tím, zda žalovaný dostatečně odůvodnil, z jakého důvodu nepřistoupil k uložení mírnějších opatření a rozhodl o žalobcově zajištění.
41. K uložení zvláštních opatření dle § 123b nepřistoupil správní orgán zejména z důvodu nebezpečí, že cizinec i nadále z území ČR neodcestuje a nadále se bude dopouštět protiprávního jednání. Tento závěr je podložen jeho vědomým jednáním v rozporu s platnými právními předpisy na území ČR. Tímto je bezesporu vyslovena domněnka, že na území ČR bude cizinec i nadále porušovat právní předpisy České republiky. Uložení zvláštních opatření za účelem vycestování podle shora citovaného ustanovení by tak v tomto případě bylo neúčelné, proto správní orgán přistoupil k závěru, jak je uvedeno ve výroku. Příslušný správní orgán tedy dospěl k závěru, že výše uvedená protiprávní jednání vzbudila důvodnou obavu, že se na území bude cizinec dopouštět opakovaného porušování právních předpisů a opětovně nebude respektovat výkon uloženého rozhodnutí o správním vyhoštění. S ohledem na předešlé jednání neshledal správní orgán důvod pro uložení mírnějších opatření ve formě zvláštního opatření za účelem vycestování.

42. Soud má za to, že hodnocení možnosti uložení zvláštního opatření podle § 123b odst. 1 písm. a), b), c), d) zákona o pobytu cizinců je správné a dostatečně odůvodněné, tj. přezkoumatelné (viz strana 4 a 5 napadeného rozhodnutí). Žalovaný uvedl, že žalobce bydlí na adrese X, Praha, avšak bydlí zde u přítelkyně, nedisponuje žádnou nájemní smlouvou a k tomuto místu jej nic neváže a za krátkou dobu pobytu k němu nemůže mít žádný vztah. Správní orgán uvedl, že na území ČR nemá cizinec žádný majetek. Soud pak souhlasí se závěrem žalovaného v tom směru, že žalobce k uvedené adrese nic neváže, nemusí se na ní zdržovat, a toto zvláštní opatření by se tedy minulo účinkem. Na tomto místě rovněž žalovaný správně přihlédl k dosavadní pobytové historii žalobce, který již uložené povinnosti nerespektoval.
43. K možnosti uložení zvláštního opatření podle § 123b odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců žalobce do protokolu dne 1. 6. 2023 uvedl, že je schopný složit částku okolo 100 000 Kč, jednalo by se o zapůjčení finančních prostředků od přátel, lhůta ke složení by byla 14 dní. Soud má ve shodě s žalovaným za to, že šlo ze strany žalobce o nabídku finanční záruky nejasnou a neurčitou, z vyjádření žalobce vyplývá, že finanční prostředky na složení záruky v době svého zajištění ve skutečnosti neměl. Žalovaný se s nabídkou žalobce na složení finanční záruky vypořádal správně a dostatečně, žalovaný neměl vzhledem ke krátkým lhůtám pro vydání rozhodnutí o zajištění v případě prvního rozhodnutí o zajištění možnost vyčkávat dva týdny, než se žalobci podaří finanční obnos sehnat. V případě rozhodnutí o prodloužení zajištění pak již bylo zjevné, že se žalobci částku složit nepodařilo, a to ani ve lhůtě dvou týdnů, ani později. Pokud jde o tvrzení při jednání, že žalobce označil osobu, která by složila finanční záruku, toto se z protokolu o výsledku žalobce coby účastníka správního řízení nepodává.
44. Žalovaný shledal též nemožnost využití alternativ podle § 123b odst. 1 písm. c), d), když po zhodnocení všech skutečností uzavřel, že cizinec neskýtá žádnou záruku, že bude dodržovat povinnost osobně se hlásit policii v době policií stanovené či zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly. Nabídka těchto zvláštních opatření žalobcem učiněna prakticky nebyla a rovněž vypořádání žalovaným bylo podle soudu provedeno v míře obecnosti odpovídající aktivitě žalobce ohledně možnosti uložení předmětných zvláštních opatření. Žalovaný za daných okolností nepochybil, když k uložení zvláštního opatření podle § 123b odst. 1 písm. c) nebo d) citovaného ustanovení nepřistoupil. Ve spojení s ostatními okolnostmi lze závěr žalovaného, že použití těchto alternativ by nebylo dostačující, aprobovat.
45. Pokud bylo odkazováno na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 Azs 193/2019-48, nebyly uplatněny žádné nové podstatné změny, k nimž došlo po vydání přezkoumávaného správního rozhodnutí, které by mohly vést k tomu, že pokračování omezení osobní svobody, které bylo původně nařízeno v souladu se zákonem, se stalo nezákonným.
46. Pokud pak jde o žalobcem namítaný souběh správního vyhoštění s jeho trestním stíháním, žalobce v rámci svého výsledku nic takového neuplatňoval, když ke svému trestnímu stíhání výslovně nechtěl nic dalšího uvádět mimo to, že je nevinný. Proto se žalovaný v napadeném rozhodnutí nemusel nijak vypořádat se skutečností, že je proti žalobce na území ČR vedeno též trestní řízení. Námitku v tom směru, že by realizací správního vyhoštění pozbyl možnosti uplatňování práv obviněného v trestním řízení, uplatnil žalobce až nyní v žalobě. V soudním řízení pak není tvrzení o probíhajícím

trestním řízení žalobce nijak doloženo, ze správního spisu tato skutečnost nevyplývá. Při jednání soudu však vyplynulo, že tato skutečnost není mezi stranami sporná. Soud konstatuje, že vedení trestního řízení a hrozící vysoký trest obecně nemůže „vylepšit“ postavení účastníka při vydání rozhodnutí o zajištění a mít za následek příznivější rozhodnutí. Žalobce netvrdil žádnou svou specifickou situaci, proč by v jeho případě měla být práva stanovená Listinou základních práv a svobod porušena. Jistě nelze přijmout výklad, že nesmí být s ohledem na probíhající trestní řízení a hrozící vysoký trest zajištěn a vyhoštěn žádný cizinec, proti kterému je kromě řízení o správním vyhoštění vedeno také trestní řízení. Pokud bylo při jednání namítáno, že se žalobce zavázal, že bude pro orgány činné v trestním řízení kontaktní, toto lze realizovat i tím, že orgánům sdělí, na jaké adrese se bude zdržovat v cizině. Pro účely dostavení se k orgánům činným v trestním řízení ze země původu v době platnosti správního vyhoštění lze využít ust. § 122 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, podle kterého policie udělí vízum nebo povolí vstup na území, pokud účelem pobytu na území je předvolání státního orgánu ČR a nelze-li věc vyřídit z ciziny. Krom toho je žalobce v trestním řízení zastoupen obhájcem, který má povinnost a odbornou způsobilost práva žalobce coby obviněného v trestním řízení řádně střežit.

47. K námitce, že správní orgány porušily § 2 odst. 4, § 3 a § 50 odst. 2 správního řádu, když nebyl zjištěn skutečný stav věcí, nebyly zjišťovány v dostatečné míře okolnosti svědčící v jeho prospěch, soud konstatuje, že ji nelze považovat za řádný samostatný žalobní bod ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 10 Azs 65/2017-72). Žalobce ani rámcově neuvedl, co správní orgány opomněly zjistit, jaké okolnosti svědčící ve prospěch žalobce nebyly zjištěny. Soud se proto touto námitkou samostatně nezabýval.
48. Soud pro úplnost dodává, že po dohodě se zástupkyní žalobce nebyla soudem předpokládána účast žalobce při jednání, proto soud nezajistil přítomnost tlumočníka. Žalobce se jednání přesto zúčastnil, k dotazu soudu uvedl, že souhlasí s jednáním bez přítomnosti tlumočníka, že českému jazyku rozumí, zástupkyně žalobce s jednáním bez přítomnosti tlumočníka souhlasila též.
49. Jiné vady napadeného rozhodnutí namítány nebyly, soud pak neshledal v postupu žalovaného ani v jeho rozhodnutí žádné jiné vady, kterými by se musel zabývat z úřední povinnosti. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
50. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 20. července 2023

JUDr. Lenka Loudová v. r.
samosoudkyně